

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucí práce

Jméno autora: Kateřina Kollertová

Název práce: Naplňování otcovské role v neúplné rodině

Vedoucí práce: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Gabriela Slaninová, Ph.D.

Téma práce:

Bakalářská práce reaguje na vývoj současné rodiny a nárůst podílu neúplných rodin v současné společnosti. Autorka směřuje svoji práci k hledání odpovědi na otázku, kdo naplňuje roli otce v takových rodinách, kde otec chybí. Vychází tak z předpokladu, že existuje specifická sociální role otce v rodině a fenomén otcovství a mateřství má v rodině svoji zvláštní podobu.

Zaměření práce a její struktura:

Práce je zaměřena teoreticko-empiricky; text má tři kapitoly v teoretické části, čtvrtá část je částí empirickou. Text má celkem 40 stran textu, obě části (teoretická i empirická) tvoří vyvážený celek. Struktura kapitol má logický sled a jasné zacílení. Drobnou formální výhradu lze směřovat k tomu, že u kapitol 2. 2. a 2. 3. se pak nachází pouze jedna číslovaná podkapitola. V úvodu by se hodilo též uvést, na jaké publikace či výzkumy autorka navazuje či jak je její téma ukotveno v současném poznání.

Teoretická část:

V teoretické části se autorka nejprve věnuje problematice rodiny, kterou autorka nahlíží z perspektivy primárního socializačního a výchovného prostředí. Z hlediska tématu samotného se jako stěžejní jeví část věnovaná funkcím rodiny. Vzhledem k fungování rodiny autorka vztahuje tématice neúplné rodiny a jejím problémům. Druhou kapitolu autorka věnuje sociálním rolím v rodinném prostředí a pokusu o nastínění mateřské a otcovské role. Ve shodě s řadou autorů se tak připojuje k těm přístupům, které vnímají mateřskou i otcovskou roli v jejich specifických dimenzích, a to i v oblasti výchovy.

Empirické šetření:

Autorka si v empirické části klade za cíl zjistit, „kdo a jakým způsobem v neúplných rodinách přebírá nebo alespoň na určitou dobu nahrazuje chybějící roli otce“ (str. 27). Pro hledání odpovědi na hlavní výzkumnou otázku a její tři dílčí otázky (str. 28) autorka zvolila kvalitativní přístup. Pro sběr dat zvolila rozhovor s pomocí návodu. Podařilo se jí získat rozhovory s pěti respondentkami, které žily samy a vychovávaly děti (jejich rodinný stav byl nejen rozvedená a svobodná, ale i vdaná, protože šlo o situace, kdy otec s rodinou fakticky nežil). Autorka respondentky popisuje a představuje čtenáři na str. 31 – 32. Chvályhodné je též soustředění autorky na etické aspekty výzkumu.

Velmi zajímavou částí empirického šetření je představení výsledků. Autorka na základě otevřeného kódování vytvořila tři kategorie, které nazývá – „matka pro všechno“, „otec-neotec“ a „pomůžeme ti“. První kategorie poukazuje na to, že na ženy se po odchodu otce z rodiny přešly všechny povinnosti, což s sebou přineslo velkou zátěž. Najednou byly na vše samy a

musely se o vše postarat. Přes všechny problémy však dotázané ženy také vyjadřovaly hrdost na to, že vše v tak těžkém období zvládly. Kategorii otec-neotec autorka vyjádřila všechny situace spojené s odchodem otce z rodiny a s tím, jak působil a jaký byl jeho kontakt s dětmi. V třetí kategorii autorka shrnula pomoc a podporu okolí. Ukázala, že složitá situace většinou vedla k zesílení podpory ze strany nejbližších osob. Okolí, nejvíce rodiče a sourozenci ženy, tak reagovalo na její potřeby. Paradoxně se v jednom rozhovoru projevilo, že tím, kdo ženě pomohl, byla spíše nová partnerka bývalého manžela, než on sám jako otec dítěte. Výsledky ukazují, že role otce se ve studovaných rodinách většinou nejvíce přesunula směrem k matce samotné, i když zde byla pomoc a podpora i ze strany přátel matky, kteří se stali pro ženu velmi důležitou sociální oporou. Přebírání otcovské role samotným dítětem se v realizovaných rozhovorech neprojevilo.

Využitelnost pro praxi je v kontextu studovaného oboru inspirativní, téma lze dobře aplikovat v pedagogice.

Rozsah práce odpovídá požadavkům na bakalářskou práci.

Práce s odbornými zdroji:

Citované prameny jsou aktuální, většinou tuzemské.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce:

Práce je psána s některými drobnými chybami či stylistickými neobratnostmi – např. str. 30 – shoda podmětu s přísudkem. Některé odstavce jsou též příliš dlouhé, např. str. 43.

Celkové zhodnocení bakalářské práce:

Předkládaná práce řeší velmi zajímavé téma. Autorka přistupovala k jeho řešení se zaujetím a vlastní iniciativou. Prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou a připravit, realizovat a vyhodnotit vlastní empirické šetření. To přináší zjištění, která mohou být dále využita a zároveň mohou být tématem pro diskusi u obhajoby práce. Práce má i přes některé formální nedostatky všechny předpoklady pro úspěšnou obhajobu.

Datum: 5. 5. 2019